

Farmācijas jomas konsultatīvā padome (FJKP)

2014. gada 24.septembra sēdes protokols

Sēdi vada:

Padomes priekšsēdētāja

I.Saprovskā Latvijas Ārstu biedrības (LĀB) farmācijas nodaļas vadītāja,

Protokolē :

S.Riekstiņa Veselības ministrijas (VM) Farmācijas departamenta (FD) vecākā referente,

Piedalās

Padomes locekļi:

K.Blumfelde Latvijas Farmaceitu biedrības (LFB) prezidente,

A.Blumberga Starptautisko inovatīvo farmaceitisko firmu asociācijas (SIFFA) valdes locekle,

E.Jaunzeme Latvijas Patentbrīvo medikamentu asociācijas (LPMA) valdes locekle,

E.E.Jurševics Latvijas Ķīmijas un farmācijas uzņēmēju asociācijas (LAĶĪFA) pilnvarots pārstāvis,

J.Lībķens Aptieku īpašnieku asociācijas (AĪA) valdes loceklis,

I.Plūme Latvijas Cilvēku ar īpašām vajadzībām sadarbības organizācijas „SUSTENTO” delegētā pārstāve,

M.Rutulis Latvijas Zāļu lieltirgotāju asociācijas (LZLA) valdes priekšsēdētājs,

D.Likanse RAKUS Pacientu Ombuda vadītāja,

S.Čulkstena Latvijas Brīvo farmaceitu apvienības (LBFA) valdes priekšsēdētāja,

Dz.Lūsiņa Latvijas Farmācijas arodbiedrības (LFA) valdes locekle,

A.Ritene Aptieku biedrības (AB) valdes locekle,

S.Rancāne Biedrības „Biofarmaceutisko zāļu ražotāju asociācija Latvijā” (BRAL) valdes locekle,

I.Zemdega-Grāpe Aptieku attīstības biedrības (AAB) valdes priekšsēdētāja,

T.Žabova Latvijas Patērētāju interešu aizstāvības asociācija,

citi:

J.Zvejnieks VM Farmācijas departamenta (FD) direktors,

D.Arāja VM FD vecākā eksperte,

D.Biseniece Veselības inspekcijas (VI) Zāļu uzraudzības nodaļas vadītāja,

E.Badune Medikamentu informācijas centra redakcijas vadītāja,

I.Barkane Biedrības Inko Centra vadītāja

V.Dumpe Biedrības „Veselības projekti Latvijai” valdes locekle,

T.Talents farmaceits,

V.Vīksna SIA „BENU Aptieka Latvija” valdes locekle,

B.Ziemele Latvijas Hemofilijas biedrības prezidente.

Darba kārtība:

1. Sēdes kvorums un 20.08.2014. sēdes protokola apstiprināšana.
2. FJKP priekšsēdētāja vēlēšanas.
3. VM Farmācijas departamenta informācija:
 - Par references un lētāko zāļu izsniegšanu aptiekās (atbilde uz LPMA jautājumu);
 - Par farmaceitu esamību aptiekās (saistībā ar medijos izskanējušo informāciju);
 - Par grozījumiem Ministru kabineta 2011.gada 2.augusta noteikumos Nr.610 „Aptieku un aptieku filiāļu izvietojuma kritēriji”.
4. Diskusija par aptieku izvietojuma kritērijiem.
5. BRAL ierosinājumi par grozījumiem normatīvajos aktos saistībā ar pacientu atbalsta programmām.
6. Citi jautājumi.

1.**Sēdes kvorums un 20.08.2014. sēdes protokola apstiprināšana**

FJKP konstatē, ka sēdē piedalās 15 padomes locekļi, t.sk. četri ierodas vēlāk.
Ar vienbalsīgu balsojumu - 11 balsis Par – tiek apstiprināts 20.08.2014. sēdes protokols.

2.**FJKP priekšsēdētāja vēlēšanas**

I.Saprovskā informē, ka saskaņā ar FJKP nolikumu padomes priekšsēdētāja pilnvaru termiņš ir seši mēneši, un tas beidzas oktobrī. Nolikums paredz, ka vienu mēnesi pirms padomes priekšsēdētāja termiņa beigām ir jāievēl nākošo padomes priekšsēdētāju. Aicina izvirzīt kandidatūras FJKP priekšsēdētāja amatam.

E.Jurševics ierosina pagarināt FJKP priekšsēdētājas I.Saprovskas (LĀB) pilnvaru termiņu uz nākošo 6 mēnešu periodu.

J.Zvejnieks atbalsta priekšlikumu, uzsverot I.Saprovskas FJKP vadīšanas un darba organizācijas kvalitāti, kā arī konstruktīvo sadarbību.

FJKP atklāti balsojot, vienbalsīgi ievēl I.Saprovsku (LĀB) par FJKP priekšsēdētāju.

3.**VM Farmācijas departamenta informācija:**

- **Par references un lētāko zāļu izsniegšanu aptiekās** (atbilde uz LPMA jautājumu)

VM Farmācijas departamenta direktors **J.Zvejnieks** sniedz skaidrojumu par references un lētāko zāļu izsniegšanu aptiekās, norādot, ka saskaņā ar Ministru kabineta 2006.gada 31.oktobra noteikumiem Nr.899 „Ambulatorajai ārstēšanai paredzēto zāļu un medicīnisko ierīču iegādes izdevumu kompensācijas kārtība”(turpmāk – MK noteikumi Nr.899) farmaceita pienākums ir izsniegt references zāles.

Diskusija par to, kuru medikamentu jāizsniedz, ja kompensējamo zāļu sarakstā ir iekļautas references zāles un analogas zāles, kurām cena ir samazināta uz laiku. LPMA uzskata, ka NVD un VI rakstiski sniegtie skaidrojumi ir pretrunā viens otram.

D.Arāja norāda, ka VI skaidrojums, kas sniegts LPMA, nav pretrunā NVD skaidrojumam, bet ja problēma pastāv, varam lūgt NVD sagatavot plašāku skaidrojumu un nosūtīt visām līgumaptiekām.

FJKP nolemj – VM lūgt NVD plašāku skaidrojumu par references un lētāko zāļu izsniegšanu aptiekās nosūtīt visām līgumaptiekām (arī asociācijām).

- **Par farmaceitu esamību aptiekās** (saistībā ar medijos izskanējušo informāciju)

J.Zvejnieks norāda, ka Farmācijas likumā ir noteikts, kas var sniegt farmaceitisko aprūpi, un informē, ka saistībā ar darba organizāciju aptiekā LFB ir sagatavojusi publikāciju, ar kuru būs iespēja iepazīties žurnālā „*Materia medica*”.

Par grozījumu Ministru kabineta 2010.gada 23.marta noteikumos Nr.288 „Aptieku darbības noteikumi” (turpmāk – grozījumi MK noteikumos Nr.288) tālāku virzību sniedz informāciju, ka šobrīd visus ieteikumus izvērtē VM juristi, būs daži precizējumi, izziņa un precizētais noteikumu projekts pirms izsludināšanas VSS tiks ievietots VM interneta vietnē sadaļā „Sabiedrības līdzdalība”, kā arī nosūtīts FJKP locekļiem.

- **Par grozījumiem Ministru kabineta 2011.gada 2.augusta noteikumos Nr.610**

„**Aptieku un aptieku filiāļu izvietojuma kritēriji**” (turpmāk – grozījumi MK noteikumos Nr.610)

J.Zvejnieks sniedz informāciju par sagatavoto grozījumu MK noteikumos Nr.610 būtību, kas faktiski ir tehniski grozījumi saistībā ar aptieku skaitu lauku teritorijā ar iedzīvotāju skaitu zem 4000, un aptiekas pārvietošanu vienas adreses ietvaros, kā arī to, kas skar homeopātiskās aptiekas pārvietošanu.

Diskusija par sagatavotajiem grozījumiem MK noteikumos Nr.610.

FJKP diskusija par grozījumu MK noteikumos Nr.610 1.punktu - ja iedzīvotāju skaits ir 4000 vai mazāks, attiecīgajā apdzīvotajā vietā drīkst atvērt vienu aptieku. Diskusija izvērsas par aptieku pieejamības un rentabilitātes jautājumiem, sevišķi lauku teritorijās. Viedokļi dalās, puse no locekļiem atbalsta minēto grozījumu, puse – pret.

FJKP diskusija par grozījumu MK noteikumos Nr.610 2.punktu – aptiekas pārvietošanu vienas adreses ietvaros un homeopātiskās aptiekas pārvietošanu, kā arī riskiem, kas saistīti ar šādas normas ieviešanu (normatīvajos aktos nav definēts, kas ir homeopātiskā aptieka).

Diskusijas rezultātā tiek nolemts precizēt 2.punkta redakciju, jo šādā redakcijā FJKP par to nevar balsot. Pieņemts zināšanai, ka grozījumu MK noteikumos Nr.610 projekts tiks virzīts uz sabiedrisko apspriedi, uz kuru varēs sniegt rakstiskus priekšlikumus.

4.

Diskusija par aptieku izvietojuma kritērijiem

I.Saprovska lūdz FJKP organizācijas izteikt savus viedokļus par aptieku izvietojuma kritērijiem, lai saprastu, vai ir nepieciešams mainīt pašreizējos kritērijus.

FJKP diskusija par aptieku izvietojuma kritērijiem.

A.Ritene uzskata, ka aptieku ir par daudz, tāpēc jā saglabā aizsargjoslas aptiekām, kuras veic papildus pakalpojumus, kā arī ierosina aizsargāt aptiekas, kurām ir filiāles laukos.

I.Plūme (Sustento) norāda, ka lauku teritorijās ir apgrūtināta pieejamība gan ārstniecības iestādei, gan aptiekai. Atbalsta aizsargjoslas aptiekām, kuras pašas gatavo zāles.

S.Čulkstena atbalsta esošos kritērijus, kā arī pievienojas viedoklim par aptieku filiālēm, vērš uzmanību uz speciālās darbības nosacījuma – zāļu izgatavošana, fiktīvu izmantošanu. Jāatrod nosacījumi, kas identificē to, ka aptieka uz vietas gatavo zāles, nevis maldina iedzīvotājus.

Dz.Lūsiņa (LFA) atbalsta grozījumos iekļauto risinājumu par homeopātisko aptieku, atbalsta esošo kritēriju saglabāšanu, arī viedokli par aptieku filiālēm.

T.Talents uzskata, kā zāļu gatavošana nav kritērijs, svarīgi zāles saņemt laikā un nav svarīgi, vai zāles gatavo uz vietas vai citur.

K.Blumfelde norāda, ka aptiekas nebūs ieinteresētas uz vietas zāles gatavot, ja tāds kritērijs tiks atcelts. Atbalsta tehniskos grozījumus, ko diktē esošā situācija, ierosina nesteigties ar izmaiņām, jāstrādā pie farmācijas jomas attīstības plāna, vispirms jāredz jomas kopējā attīstība, tikai tad vērtēt kritēriju nepieciešamības izmaiņas.

J.Zvejnieks komentē diskusijā izteiktos viedokļus.

I.Saprovska - FJKP viedoklis ir šobrīd neko nemainīt, nākamo sēdi ierosina veltīt farmācijas nozares attīstības redzējumam.

FJKP nolemj – pieņemt zināšanai izteiktos viedokļus par aptieku izvietojuma kritērijiem.

5.

BRAL ierosinājumi par grozījumiem normatīvajos aktos saistībā ar pacientu atbalsta programmām

I.Saprovska informē, ka BRAL ir sagatavojis un iesūtījis priekšlikumus normatīvā regulējuma grozījumiem, kas reglamentētu iespēju zāļu ražotājiem daļēji segt iegādes izdevumus KZS iekļautām zālēm, kuras konkrētu diagnožu gadījumos netiek kompensētas (nosūtīts visiem FJKP locekļiem. lai var iepazīties).

S.Rancāne (BRAL) īsumā skaidro jautājuma būtību, lai ražotājs varētu sniegt pacientiem atbalstu par kompensējamām zālēm, kuras nekompensē valsts pie atsevišķām diagnozēm (lai pacients var nopirkt zāles par zemāku cenu nekā brīvā tirgū). Esošā likumdošana liedz pacientam dot atlaides kompensējamām zālēm.

FJKP diskusija par BRAL sagatavotajiem grozījumiem MK noteikumos Nr.899 (29.¹ punkts) un normatīvā aktā, kas reglamentē zāļu reklamēšanas kārtību – 6.punkts.

Diskusijā tiek skaidroti jautājumi par to, vai ražotājs šo atbalstu domā attiecināt uz visām zālēm, vai tikai uz C saraksta zālēm, kā tas realizējams praksē un kāpēc ražotājs nedeklarē ZVA zemāko cenu, kā arī par iespēju slēgt individuālos līgumus par zāļu piegādi.

I.Saprovska – aicina balsot par to, vai FJKP konceptuāli piekrīt, ka jautājums ir jārisina, bet piedāvājot citu mehānismu, precizējot priekšlikumu.

Nolemj – konceptuāli atbalstīt, ka jautājums ir jārisina, bet ne šādā normatīvo aktu grozījumu redakcijā, jo tā ir neskaidra.

6.

Citi jautājumi

- **Par 23.sepembra sanākumi Zemkopības ministrijā**, kurā izskatīja FJKP iesniegto vēstuli par Ministru kabineta 1999.gada 18.maija noteikumu Nr. 175 „Kārtība, kādā norādāmas preču un pakalpojumu cenas” piemērošanu un iespējamiem grozījumiem.
J.Lībķens informē, ka atbildīgā par šo jautājumu ir Ekonomikas ministrija (EM), un no Patērētāju tiesību aizsardzības centra (PTAC), kura kompetencē ir minēto MK noteikumu izpildes kontrole, amatpersonām ir saņemts skaidrojums par šajos noteikumos esošo normu piemērošanu, un tas attiecas tikai uz viena ražotāja viena produkta, kurus var salīdzināt, svara vai tilpuma cenām. EM būs darba grupa, aicinās visus interesentus, informācija tiks nosūtīta FJKP.
- **Par e-receptes ieviešanu.**
2014.gada 18.jūnija FJKP sēdē tika skatīts jautājums par e-receptes ieviešanu, kurā NVD pārstāvis M.Smilga informēja par e-receptes ieviešanas procedūru un gaitu, prezentācija tika nosūtīta visiem FJKP locekļiem.
Tomēr FJKP locekļi uzskata, ka sniegtā informācija nedeva pilnīgu priekšstatu par e-veselības ieviešanas gaitu.
FJKP ierosina uzaicināt NVD vadību uz nākošo sēdi, informējot arī Veselības ministriju, iepriekš sagatavojot un nosūtot jautājumus, uz kuriem FJKP vēlas saņemt skaidrojumu un konkrētas atbildes.

FJKP nolēma:

- Apstiprināt 2014.gada 20.augusta FJKP sēdes protokolu;
- Apstiprināt I.Saprovsku (LĀB) par FJKP priekšsēdētāju un nākošo 6 mēnešu periodu;
- Pieņemt zināšanai VM sniegto informāciju par references un lētāko zāļu izsniegšanu aptiekās,

kā arī grozījumu MK noteikumos Nr.288 un tehnisko grozījumu MK noteikumos Nr.610 tālāko virzību;

- VM lūgt NVD sagatavot plašāku skaidrojumu par references un lētāko zāļu izsniegšanu aptiekās un nosūtīt visām līgumaptiekām (arī asociācijām);
- Pieņemt zināšanai izteiktos viedokļus par aptieku izvietojuma kritērijiem. Nākošajā sēdē izskatīt viedokļus par farmācijas nozares attīstības virzieniem. Padomes locekļiem tiks nosūtīti FD sagatavotie jautājumi, par kuriem tiek gaidīti ieteikumi un viedokļi;
- Konceptuāli atbalstīt BRAL ierosinājumus par iespēju zāļu ražotājiem daļēji segt iegādes izdevumus KZS iekļautām zālēm, kuras konkrētu diagnožu gadījumos netiek kompensētas;
- Nosūtīt vēstuli NVD vadībai ar uzaicinājumu uz nākošo FJKP sēdi, kurā sniegt detalizētu pārskatu par e-veselības ieviešanas gaitu (sagatavot konkrētus jautājumus);

Farmācijas jomas konsultatīvās

padomes priekšsēdētāja

I.Saprovskā

Protokolē

S.Riekstiņa